

Treballar per amor

Perquè treballem? Només per subsistir? Per tirar endavant una vida sense problemes? L'ocupació professional té una relació directa amb la felicitat, quan neix i s'ordena l'amor, com s'explica en aquest article.

17/01/2014

L'home no ha de limitar-se a fer coses, a construir objectes. El treball neix de l'amor, manifesta l'amor, s'ordena devers l'amor. [1]
En llegir aquestes paraules de sant Josepmaria, és possible que dins les

nostres ànimes surtin algunes preguntes que donin pas a un diàleg sincer amb Déu: perquè treballo?, com és la meva feina?, què pretenc o què busco amb la tasca professional? És l'hora de recordar que la fi de la nostra vida no és fer coses sinó estimar Déu. **La santedat no consisteix a fer coses cada dia més difícils, sinó en fer-les cada dia amb més amor.** [2]

Molta gent treballa –i treballa molt–, però no santifica el treball. Fan coses, construeixen objectes, cerquen resultats per sentit del deure, per guanyar diners o per ambició. Unes vegades triomfen i d'altres fracassen; s'alegren o s'entristeixen; senten interès i passió per la seva tasca, o bé, decepció i fàstic; tenen satisfaccions juntament amb inquietuds, temors i preocupacions; uns es deixen portar per la inclinació a l'activitat, altres per la mandra...

Tot això té un punt en comú: pertany a un mateix pla, el pla de la naturalesa humana ferida per les conseqüències del pecat, amb els seus conflictes i contrastos, com un laberint en el qual l'home que viu segons la carn, en paraules de sant Pau –l'*animalis homo*–, passeja, atrapat en un anar amunt i avall, sense trobar el camí de la llibertat i el seu sentit. Però hi ha una altra possibilitat, de la qual també parla sant Pau: la vida segons l'Esperit, que és la vida dels fills de Déu que es deixen guiar per l'Amor. [3]

El treball neix de l'amor

Què significa, per a un cristià, que **el treball neix de l'amor, manifesta l'amor, s'ordena devers l'amor?** [4]

Primer convé considerar a quin amor es refereix sant Josepmaria. Hi ha un amor anomenat de concupiscència, quan s'estima alguna cosa per satisfer el propi gust

sensible o el desig de plaer. No és aquest l'amor del que neix, en darrer terme, el treball d'un fill de Déu, encara que moltes vegades treballi amb gust i li apassioni la seva tasca professional.

Un cristià no ha de treballar tan sols o principalment quan en tingui ganes, o li vagin bé les coses. El treball neix d'un altre amor més alt: l'amor de benevolència, quan directament es vol el bé d'una altra persona, no ja el propi interès. Si l'amor de benevolència és mutu es diu amor d'amistat, [5] més gran si s'està disposat no només a donar alguna cosa pel bé d'un amic, sinó a lliurar-se un mateix pel bé de l'amic: *Ningú no té un amor més gran que el qui dóna la vida pels seus amics.* [6]

Els cristians podem estimar Déu amb amor d'amistat sobrenatural, perquè Ell ens ha fet fills seus i vol que el tractem amb confiança filial, i vegem

germans nostres en els altres fills seus. El fundador de l'Opus Dei es refereix a aquest amor quan escriu que el treball neix de l'amor: és l'amor dels fills de Déu, l'amor sobrenatural a Déu i als altres per Déu: *donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat el seu amor en els nostres cors.* [7]

Voler el bé d'una persona no porta a complaure sempre la seva voluntat. Pot passar que allò que vol no sigui un bé, com s'escau força sovint a les mares, que no donen als fills tot allò que demanen, si els pot fer mal. En canvi, estimar Déu és sempre voler-ne la Voluntat, perquè la Voluntat de Déu és el bé.

Per això, per a un cristià, el treball neix de l'amor a Déu, ja que l'amor filial ens porta a voler complir la seva Voluntat, i la Voluntat divina és que treballem. [8] Deia sant Josepmaria: **Si volem de veritat**

santificar el treball, cal complir ineludiblement la primera condició: treballar, i treballar bé!, amb serietat humana i sobrenatural. [9] Ell mateix volia treballar com un ase de sinya, per amor a Déu, que va beneir la seva generositat amb fruits innumbrables de santedat arreu del món.

Complir aquesta condició bàsica i necessària, equival a "treballar tot el que Déu vol", ni més ni menys. L'activitat de treballar és objecte d'una virtut moral, la laboriositat, que marca el "mig just" -la excel·lència, que això és la virtut- entre treballar poc o res, deixant-se dominar per la mandra, i treballar en excés, descuidant altres deures que s'han d'atendre.

Per a qui desitja santificar el treball, la mandra és **el primer front en el qual cal lluitar.** [10] Per l'extrem oposat, la laboriositat es deforma

quan no es posen els deguts límits a la feina, exigits pel necessari descans o per l'atenció a la família i les altres relacions que s'han de cuidar. Sant Josepmaria posa en guàrdia davant el perill d'una dedicació desmesurada a la feina: la "profesionalitis", com diu a aquest defecte per donar a entendre que es tracta d'una espècie d'inflamació patològica de l'activitat professional. **Rebutgeu l'excessiva professionalitis, és a dir, l'afecció sense mesura al propi treball professional, que arriba a mudar-se en un fetitxe, en un cap, deixant de ser un mitjà. [11]**

El treball manifesta l'amor

El treball d'un cristià manifesta l'amor, no només perquè l'amor a Déu mena a treballar, com hem considerat, sinó perquè porta a treballar bé, perquè així ho vol Déu. El treball humà és, en efecte,

participació de la obra creadora [12] i Ell –que ha creat tot per Amor– ha volgut que les seves obres fossin perfectes [13] i que nosaltres n’imitem la manera d’obrar.

Model perfecte del treball humà és el treball de Crist, de qui diu l’Evangeli que *tot ho ha fet bé*. [14] Aquestes paraules de lloança, que brollaven espontànies en contemplar els miracles, obrats en virtut de la seva divinitat, poden aplicar-se també –així ho fa sant Josepmaria– a la feina de Jesús al taller de Natzaret, realitzada en virtut de la seva humanitat. Era una feina completa per Amor al Pare i a nosaltres. Un treball que manifestava aquest Amor per la perfecció amb què estava fet. No només perfecció tècnica, sinó fonamentalment perfecció moral, humana: perfecció de totes les virtuts que l’amor assoleix posar en exercici donant-los un to inconfusible: el to de la felicitat d’un cor ple d’Amor

que crema amb el desig de lliurar la vida.

La tasca professional d'un cristià manifesta l'amor a Déu quan està ben feta. No vol dir que el resultat surti bé, sinó que s'ha intentat fer de la millor manera possible, posant en joc les virtuts i fent servir els mitjans disponibles en les circumstàncies concretes.

Per a un catòlic, treballar no és complir, és estimar!: excedir-se gustosament, i sempre, en el deure i en el sacrifici. [15] Feu doncs el vostre treball sabent que Déu el contempla: *laborem manuum mearum respexit Deus* (Gn 31, 42). Ha de ser la nostra, per tant, tasca santa i digna d'Ell: no només acabada fins al detall, sinó duta a terme amb rectitud moral, amb homenia de bé, amb noblesa, amb lleialtat, amb justícia [16] El motiu per treballar bé, en darrer terme, és que **no podem**

oferir res al Senyor que, dins les pobres limitacions humanes no sigui perfecte, sense màcula, fet atentament així mateix en els detalls més mínims: Déu no accepta les potineries. [17] Entre la feina d'una persona que pretén oferir a Déu un treball mal fet (voluntàriament), i el d'aquesta mateixa persona si comença a treballar bé per oferir a Déu el millor, hi ha tanta diferència com entre el sacrifici de Caín i el d'Abel. Déu va acceptar l'ofrena d'aquest últim, mentre que va rebutjar la del primer.

L'amor a Déu es manifesta sempre, d'una manera o altra, en l'activitat professional de qui realitza la seva tasca per complaure'l. És molt probable que una simple mirada a diverses persones que estiguin realitzant la mateixa activitat no sigui suficient per captar el motiu pel qual la realitzen. Però, si es pogués

observar amb més detall i atenció al conjunt de la conducta en el treball – no només els aspectes tècnics, sinó també les relacions humanes amb els altres col·legues, l'esperit de servei, la manera de viure la lleialtat, l'alegria i les altres virtuts–, seria difícil que passés inadvertit el *bonus odor Christi*. [18] l'aroma de l'amor de Crist que informa la feina d'algun d'ells.

Com passarà inadvertida, per exemple, la justícia informada per la caritat, i no simplement la justícia dura i seca; o com no s'ha de distingir l'honradesa per amor a Déu de l'honradesa per por que es descobreixi una falta, o d'aquella que busca només quedar bé davant els altres, o l'afirmació de si mateix? Com no s'ha de notar l'amor a Déu en el sacrifici que requereix el servei als altres, a l'ajuda generosa que no s'explica amb càlculs humans ...?

Si el treball no manifesta l'amor a Déu, potser és que s'està apagant el foc de l'amor. Si no es nota l'escalf, si després d'un cert temps de tracte diari amb els col·legues de professió, no saben si tenen al costat un cristià com cal o només un home decent i complidor, llavors potser és que la sal s'ha tornat insípida. [19] L'amor a Déu no necessita etiquetes per donar-se a conèixer. És contagiós, és difusiu de per si. Paga la pena examinar-se: Manifesta el meu treball l'amor a Déu? Quanta oració pot rajar d'aquesta pregunta!

El treball s'ordena a l'amor

Posem al Senyor com a fi de tots els nostres treballs, que hem de fer *non quasi hominibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra* (1 Ts 2,4); no pas mirant de complaure els homes, sinó mirant de complaure Déu, que examina els nostres cors. [20] Encara que sant Josepmaria esmenta aquest

aspecte (la finalitat del treball) en tercer lloc -després de dir que el treball neix de l'amor i que manifesta l'amor-, és el motor que posa en marxa els altres dos, perquè ordenar el treball a l'amor de Déu no és una finalitat juxtaposada a la feina, sinó de la causa final conscientment assumida que impulsa a treballar i a treballar bé. Convé demanar-se amb freqüència per què treballem. Per amor a Déu o per amor propi? Pot semblar que hi ha altres possibilitats com, per exemple, treballar per costum, o per quedar bé, o per necessitat... Però això indica que no s'ha anat a fons en l'examen, perquè aquests motius no poden ser la resposta última. També hi ha que alimentar-se per necessitat, per viure, però cal preguntar-se per què volem viure, per a la glòria de Déu o per a la pròpia glòria? El mateix passa amb la feina. No hi ha més alternatives. Per això sant Josepmaria exhorta: **Trebal·leu cara**

Déu, sense ambicionar glòria humana. I tot seguit fa notar que alguns veuen en el treball un mitjà per a conquerir honors, o per adquirir poder o riquesa que satisfaci la seva ambició personal, o per sentir l'orgull de la pròpia capacitat d'obrar. [21]

Qui s'examina sincerament, demanant llums a Déu, descobrirà on té posat el seu cor al realitzar les tasques professionals. I d'això depèn, en darrer terme, el valor de la seva tasca. Al final dels temps -ensenya Jesús- *hi haurà dos homes al camp: l'un serà pres i l'altre deixat; i dues dones que moldran a la mola: l'una serà presa i l'altra deixada. [22]*

Realitzaven la mateixa feina però no tenien el mateix en el cor, i el seu destí va ser divers.

Posa un motiu sobrenatural a la teva feina professional quotidiana i hauràs santificat el treball. [23]

Aquestes paraules compendien tots els aspectes anteriors. Posar un motiu sobrenatural és el mateix que ordenar el treball a l'amor de Déu i dels altres per Déu, i això equival a convertir el treball en oració.

Cal considerar també que un treball que s'ordena a l'amor de Déu és un acte que deixa una empremta profunda en qui el realitza. Treballar per amor fa créixer en l'amor, en la caritat que és l'essència de la santedat. El treball realitzat per amor ens

santifica, perquè al treballar així es dilata la capacitat de rebre en major mesura l'amor que l'Esperit Sant vessa en els cors. És, en definitiva, un treball que ens fa créixer com a fills de Déu.

Quan el treball s'ordena a l'amor, ens identifica amb Crist, *perfectus Deus*, *perfectus homo*, [24] perfecte Déu i perfecte home. Aquí s'adverteix que

aquest tercer aspect tanca l'anterior, al qual ja ens hem referit. Treballar per amor a Déu i als altres per Déu reclama posar en exercici les virtuts cristianes. Primer de tot, la fe i l'esperança, a les quals la caritat pressuposa i vivifica. I després les virtuts humanes, mitjançant les quals obra i es desplega la caritat. La tasca professional, si es realitza per amor, ha de ser una palestra on s'exerciten les virtuts humanes i sobrenaturals més diverses: la laboriositat, l'ordre, l'aprofitament del temps, la fortalesa per rematar la feina, la cura de les coses petites..., i tants detalls d'atenció als altres, que són manifestacions d'una caritat sincera i delicada. [25] La pràctica de les virtuts humanes és imprescindible per ser contemplatiu enmig del món,

Contemplo perquè treballo, i treballo perquè contemplo [26]
comentava sant Josepmaria en una

ocasió. L'amor i el coneixement de Déu –la contemplació– el duïen a treballar i per això afirma: **treballo perquè contemplo**. I aquest treball esdevenia mitjà de santificació i de contemplació: **contemplo perquè treballo**.

És com un moviment circular –de la contemplació a la feina, i de la feina a la contemplació– que es va estrenyent cada cop més al voltant del centre, el Crist, que ens atreu cap a ell atraient amb nosaltres totes les coses, perquè per Ell, amb Ell i en Ell sigui donat tot honor i tota glòria a Déu Pare en la unitat de l'Esperit Sant. [27]

La realitat que el treball d'un fill de Déu s'ordena a l'amor i per això el santifica és la raó profunda que no es pugui parlar, sota la perspectiva de la santedat –que en definitiva és aquella que compta–, de professions de major o de menor categoria.

La dignitat del treball està fundada en l'Amor. [28] Tots els treballs poden tenir la mateixa qualitat sobrenatural: no hi ha feines grans o petites; totes són grans si es fan per amor. Aquelles que hom té com a grans s'empetiteixen, quan es perd el sentit cristià de la vida. [29]

Si manca la caritat, la feina perd el valor davant Déu, per brillant que sigui davant els homes. *Si tingués el do de profecia i tot el coneixement, ... però no estimés, no seria res,* [30] escriu sant Pau. El que importa és l'afany per fer a la manera divina les coses humanes, grans o petites, perquè per l'Amor totes adquireixen una nova dimensió. [31]

J. López

[1] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 48.

[2] Sant Josepmaria, *Apunts de la predicació* (AGP, P10, n. 25), cit. per Ernst Burkhardt i Javier López, *Vida cotidiana y santidad en las enseñanzas de San Josemaría*, Rialp, Madrid 2013, vol. II, pàg. 295.

[3] Cf. *Ga* 5, 16.18.22; *Rm* 8, 14.

[4] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 48.

[5] Cf. Sant Tomàs, *S.Th. II-II*, q. 23, a. 1, c.

[6] *Jo* 15, 13.

[7] *Rm* 5, 5.

[8] Cf. *Gn* 2, 15, 3, 23 *Mc* 6, 3, 2, *Ts* 3, 6-12.

[9] Sant Josepmaria, *Forja*, n. 698; cfr. *Camí*, n. 998.

[10] Sant Josepmaria, *Carta 24-III-1931*, n. 10.

[11] Sant Josepmaria, *Carta 24-III-1951*, n. 82

[12] Cf. Sant Joan Pau II, *Enc. Laborem exercens*, 14-IX-1981, n. 25; *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 2460

[13] Cf. *Dt* 32, 4 (Vg). *Gn* 1, 10, 12, 18, 21, 25, 31. Cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 302.

[14] *Mc* 7, 37

[15] Sant Josepmaria, *Solc*, n. 527

[16] Sant Josepmaria, *Carta 15-X-1948*, n. 26.

[17] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, n. 55.

[18] *2 Co* 2,15

[19] Cf. *Mt* 5, 13.

[20] Sant Josepmaria, *Carta 9-I-1932*, n. 15.

[21] Sant Josepmaria, *Carta 15-X-1948*, n. 18.

[22] *Mt* 24, 40-41

[23] Sant Josepmaria, *Camí*, n. 359.

[24] *Simbol Quicumque*

[25] Cf. Mons. Xavier Echevarría, *Carta pastoral*, 4-VII-2002, n. 13.

[26] Sant Josepmaria, *Apunts de la predicació*, 2-IX-1964.

[27] Cf. *Missal Romà*, conclusió de la pregària eucarística.

[28] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 48.

[29] Sant Josepmaria, *Converses*, n. 109

[30] *1 Cor 13,2*

[31] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n.60

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-es/article/treballar-per-
amor/](https://opusdei.org/ca-es/article/treballar-per-amor/) (18/03/2026)